

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 30 D. Letno 360 D.
Oglas: enostopenjska vrsta
enkrat 50 para, večkrat popus

JUGOSLAVIJA

Plačano do:
Licejalna knjižnica

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/I. Telefon 390
Uprava:
Mariljin trg 8. Telefon 44
se ne vračajo. Ziti znamke
Pavšalni franko. J.
Ljubljana.

Grški zunanji minister Politis v Beogradu.

VAŽNE TRGOVSKE IN POLITIČNE RAZPRAVE. RATIFIKACIJA KONVENCIJE O SOLUNSKEM PRISTANIŠČU. VARSTVO OBOJESTRANSKIH MANJŠIN. BOLGARIJI SE DOVOLI SVOBODEN DOSTOP NA EGEJSKO MORJE.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Včeraj dopoldne je imel grški minister za zunanje stvari Politis na ministrskem predsedništvu konferenco z zunanjim ministrom dr. Ninčičem in ministrskim predsednikom Pašičem, katere se je udeležil tudi grški poslanik v Beogradu Diamandopoulos. Gospodje so se razgovarjali v popolnoma prijateljskem duhu. Na dnevnem redu so bila pogajanja o sklepanju trgov. pogodbe med Jugoslavijo in Grčijo. Sklenilo se je, naj obe državi določita posebne strokovnjake, ki naj se čimprej sestanejo v Beogradu. Na konferenci so razpravljali tudi o ratifikaciji konvencije o solunskem pristanišču, ki je bila sklenjena še pred vojno med kraljevino Srbijo in Grčijo. Na razgovor je prišla tudi ureditve solunske luke in plovbe po Vardaru, da na ta način omogoči redni promet iz Srbije do morja. Sprožila se je misel, naj bi se regulacija Vardarja in izgradba solunskega pristanišča poverila kakim inozemskim družbam. Ministri so se nadalje

posvetovali o varstvu narodnih manjšin v obeh državah. Sklenili so, naj obe državi upoštevata pogodbe o varstvu narodnih manjšin in naj se morebitni nedostatk pri izvajanju teh določb takoj naznani. Važno točko konference je tvorilo bolgarsko vprašanje, zlasti pa zahteva Bolgarije po dostopu na Egejsko morje. Ministri so se zedinili v bistvu, da naj Bolgarska dobi svoboden dostop na Egejsko morje. Obe državi, Jugoslavija in Grčija, smatrat, da se ima natančno izvesti Neulyska mirovna pogodba. Obe državi naj v tem pogledu nastopata na orientalski konferenci sporazumno in naj zahtevata, da se v Lausanni pri debati o Bolgariji upošteva določbe Neulyske mirovne pogodbe. Na razgovor je prišlo tudi vprašanje Trakije in rekrutiranja prebivalstva po turških oblastvih. Na konferenci je bil med zunanjim ministrom Politisom in zastopnikom naše države dosežen popoln sporazum.

Sestanek akcijskega odbora zagrebskega kongresa.

NADALJEVANJE DELA ZAGREBSKEGA KONGRESA. PRAVILNIK O JUGOSLOVANSKIH KLUBIH. SESTAVA ZAČASNEGA GLAVNEGA ODBORA. VOLITVE IZVRŠEVALNEGA ODBORA.

Zagreb, 6. novembra. (Izv.) Akcijski odbor kongresa javnih delavcev je sklical za včeraj, nedeljo dne 5. nov., sestanek udeležencev zagrebskega kongresa, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi jugoslovanskih klubov. Na tem sestanku so bili navzoči številni delegati iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva, Splita, Maribora itd. Osem povabljenih gospodov je poslalo na sestanek pisma, v katerih izjavljajo, da soglašajo z vsemi sklepi, ki bodo

sprejeti, ker jim ni mogoče priti osebno v Zagreb. Na tem sestanku se je sklenilo sledeče: 1. Sprejeto je bilo poročilo o dosedanjem delovanju članov kongresa. 2. Sprejet je bil pravilnik o organizaciji jugoslovanskih klubov. 3. Dosegel se je sporazum o sestavi začasnega glavnega odbora, čigar konstituiranje se objavi v kratkem. 4. Izvedle so se volitve začasnega izvrševalnega odbora dvanajstih članov, ki naj dotlej vodi vso akcijo.

Kurtuazna pozdravka Mussolinija dr. Ninčiču.

NOVI ITALIJANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK ŽELI POGLOBITEV PRIJATELJSKIH ODNOSAJEV Z NAŠO DRŽAVO.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Italijanski opornik poslov Sumonte je včeraj dopoldne posetil ministra za zunanje stvari dr. Ninčiča, ki mu je predložil brzojavko, ki jo je prejel od ministrskega predsednika Mussolinija. V tej brzojavki izraža predsednik italijanske vlade pozdrave dr. Ninčiču. Obenem izjavlja, da je želja italijanske vlade, da

ostanejo med obema državama prijateljski odnosi, in da se še poglobijo. Kasneje je minister za zunanje stvari dr. Ninčič poslal brzojavko jugoslovanskemu poslaniku v Rimu Antonijeviću, v kateri mu narača, naj poseti ministrskega predsednika Mussolinija in mu v njegovem imenu izreče zahvalo za tople besede prijateljstva.

Pritožba demokratskega poslanca zoper ministra Pribičevića.

SKANDAL 400 UČITELJSKIH PREMESTITEV NA HRVATSKEM.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Demokratski poslanec Pavle Angličić je poslal ministru za prosveto Svetozarju Pribičeviću pismo, v katerem se pritožuje nad postopanje nadrejenih oblastev proti učiteljem in učiteljicam na Hrvatskem, ki se brez vsakega pravega vzroka premeščajo iz kraja v kraj. Pismo navaja, da je bilo v zadnjem letu nad 400 učiteljev in učiteljic brez vsakršne krivde odpuščenih, premeščenih ali upokojenih. Učiteljice iz najboljših

rodbin na Hrvatskem so šolska oblastva premeščala v hribovske kraje, kjer ni ne poti ne prometnih sredstev, to pa samo radi tega, da bi jih na ta način prisilila, da podajo ostavko na svoje službe. Poslanec Angličić vprašuje v tem pismu ministra Pribičevića, ali mu je vse to znano in kaj namerava ukrepati, da se te krivice odpravijo in da se oškodovanim učiteljem in učiteljicam da primerno zadoščenje.

Volitve v angleško spodnjo zbornico

LLOYD GEORGE ZOPET IZVOLJEN.

London, 6. novembra. (Izv.) Pri volitvah v spodnjo zbornico, ki so se začele v soboto, je že izvoljenih gotovo število kandidatov v onih volilnih okrajih, v katerih protistranke niso postavile kandidatov. Po sedaj znanem izidu je izvoljenih 32 unionistov, 10 unionistov

iz Irske (ulstrovcev), 5 liberalcev, 5 narodnih liberalcev, 5 kandidatov angleške delavne stranke in 1 nacionalist. — Prejšnji ministrski predsednik Lloyd George je zopet izvoljen, ravno tako tudi nekaj ministrov sedanje vlade.

MARCHESE DELLA TORRETTA ITAL. POSLANIK V BERLINU.
Rim, 6. novembra. (Izv.) »Giornale di Roma« poroča, da je bivši minister za zunanje stvari marchese della Torretta imenovan za italijanskega poslanca v Berlinu.

JAVNA VARNOST SE NA GRŠKEM RUŠI.

Atene, 6. novembra. (Izv.) Varnost na Grškem je vsak dan slabša. Ljudstvo je vedno bolj nezadovoljno. Vlada je nagnjena vse potrebno, da prepreči novo katastrofo, ki utegne doleteti Grško, ako oblastva ne bodo mogla več

obvladati množice vojaških beguncev, ki prete izjavljajo nemire. Vlada marljivo zasleduje osebe, ki so krive poraza grških čet v Mali Aziji in so tako povzročile nesrečo, ki je zadela domovino.

POROKA BIVŠEGA NEMŠKEGA CESARJA VILJEMA II.

Doorn, 6. novembra. (Izv.) Včeraj dopoldne se je civilno poročil bivši nemški cesar Viljem II. z grofico Schönaich-Carolath. Civilni poroki je prisostvovalo le nekaj priči iz cesarjeve okolice. Po civilni poroki se je razcesar poročil v svojem gradu Amerongen tudi cerkveno.

AVDIJENCA GRŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA POLITISA.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Včeraj popoldne je kralj Aleksander sprejel grškega zunanjega ministra Politisa. — Avdiijenci je prisostvoval tudi jugoslovanski minister za zunanje posle dr. Ninčič.

KOSILO NA ČAST GRŠKEMU ZUN. MINISTRU.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Predsednik vlade Pašić je priredil na čast grškemu ministru za zunanje posle kosilo. Med udeleženci je bil tudi pomočnik zunanjega ministra Gavrilović in poslanik v Parizu dr. Spalajković, ki se te dni mudi v Beogradu. Grški minister Politis se je zvečer povrnil v Atene.

ODLOČILNA RAZPRAVA GLEDE NOVE NARODNE SKUPŠČINE.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Radikalni in demokratski klub sta za danes sklicala sejo, na kateri bosta definitivno sklepala o delovnem programu narodne skupščine, ali pa o odstopu vlade, oziroma o njeni izpopolnitvi.

VOLITEV NOVIH ČLANOV FINANČNEGA ODBORA.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Za danes dopoldne je sklicana seja narodne skupščine, na kateri naj se izvolijo novi člani finančnega odbora. Demokratski kandidati za člane tega odbora so bili določeni že na sobotni seji demokratskega kluba, dočim radikalni klub svojih kandidatov še ni definitivno določil.

SEJA RADIKALNEGA KLUBA O POLITIČNEM POLOŽAJU.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Radikalni klub je imel včeraj dopoldne sejo, na kateri se je bavil s političnim položajem. Vnela se je daljša debata, ki pa ni dovela do nikakih pozitivnih sklepov. Ministrski predsednik Pašić je prišel šele k sklepu seje, ker se je prej ni mogel udeležiti.

DOLOČANJE DELOVNEGA PROGRAMA NARODNE SKUPŠČINE.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Klub radikalnih poslancev je sklical za danes dopoldne poslance k plenarni seji, na kateri naj bi padla odločitev o nadaljnjem postopanju stranke in o delovnem programu narodne skupščine.

RAZPRAVA V DEMOKRATSKEM KLUBU TRAJA DALJE.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Včeraj dopoldne ob 10. je demokratski klub nadaljeval razpravo o političnem položaju. Nekateri poslanci so poudarjali potrebo, da sedanji čas ni umesten za izbruh vladne krize. Predlagali so, naj bi demokratski in radikalni klub določila delegate, ki naj ugotovijo delovni program narodne skupščine za jesensko zasedanje. Na razgovor je prišlo tudi vprašanje agrarne reforme, ki je potrebna predvsem v Dalmaciji, kjer je neurejeno agrarno stanje dovelo do neljubih dogodkov. Tekom debate so se pojavile razlike med zastopniki posameznih pokrajin. Večina poslancev je bila zato, da se morajo nekatere osebe v ministrstvu za agrarno reformo zamenjati. Opoldne je bila seja zaključena in se nadaljuje danes dopoldne ob 10.

ITAL. VELEPOSANIK GROF SFORZA V RIMU.

Rim, 6. novembra. (Izv.) Italijanski veleposlanik v Parizu grof Sforza je v soboto zvečer dospel v Rim, kamor ga je brzojavno pozval ministrski predsednik Mussolini. Včeraj dopoldne je z njim del časa konferiral. Oba državnik sta zlasti razpravljala o orientalski mirovni konferenci, ki se ima otvoriti dne 13. t. m.

Borzna poročila.

Curik, 6. novembra. Berlin 0.09, New York 544.50, London 24.32, Pariz 37.40, Milan 22.85, Praga 17.30, Budimpešta 0.22, Zagreb 2.20, Sofija 3.725, Bukarešta 3.40, Varšava 0.04, avstrijske krome 0.0072, avstrijske krome 0.0074.

Zagreb, 6. oktobra. Devize: Berlin 0.068—1.18, Dunaj 0.00827—0.00887, Bukarešta 40.25—41.75, Italija 258—262, London 274.50—279.50, New York 61.50—62.50, Pariz 427.50—432.50, Praga 195.50—201.50, Sofija 38—40, Švica 1130—1140, Budimpešta 2.37—2.67, Stockholm 0—1650, Kristijanija 0—1130, Amsterdam 0—2425, Varšava 0.43—0.53, Kodani 0—1210, Bruselj 390—395. Valute: ameriški dolarji 60.50—61.50, bolgarski levi 38—0, češkoslovaške krome 195.50—198.50, angleški funti 269.50—274.50, francoski franki 417.50—422.50, nemške marke 0.88—1.18, romunski lei 39.25—40.75, švicarski franki 1110—1120, italijanske lire 254—258, madžarske krome 250—0, belgijski franki 380—0.

Politika zadržanega želodca.

(Dopis iz trgovskih krogov.)

Velecenjeni gospod uredniki!

Oprostite, da Vas nadlegujem s sledenim dopisom, vendar pa se mi zdi, da je stvar vredna objavljenja.

Včeraj zvečer sem po svoji stari navadi šel v »mojo« gostilnico na četrtinko vina. Nisem se še dobro vdelel in že je stopil v sobo bosonog deček in podtaknil našemu omizju cel kup letakov. Pozneje smo jih naštel 55 — dečka je očividno zeblo.

Iz radovednosti sem vzel enega od 55 letakov v roke in ga pričel čitati. Seveda sem ga takoj odložil, ker sem že po prvem stavku videl, da gre za ponatis »Jutrovnih« zank. Pa sem se zamislil.

Že včeraj je Vaš cenjeni »opozoril« na stare metode in taktike. Žerjava pri zadnjih volitvah v konstituantno, ki je izdal svoje »generalno zadnje poletje«, v katerem je zagrozil javno, da bo vsakemu svojemu političnemu neprijatelju zadržal želodec. Kakor se vidi iz pred menoj ležečih letakov, je ostal gospod »sam sebi« zvest. Svoji klijenti (vsaj je on trdno prepričan, da je trgovski in obrtniški stan njegova klijenta) razglasa, da ne bo več interveniral proti različnim zloram, ako se mu ti stanovci brezpogojno ne podvržejo.

Gospod dr. Žerjav se je s trdnostjo izrekel za politični protekcijonizem. Opozablja, da mora biti politik in »stanovci«, ki pstanje minister, minister celotne države, to se pravi, celokupnega naroda in vseh stanov, ki ga tvorijo. Mož, ki je čuvar zakona o zaščiti države in »stanovci« blagobiti vseh državljanov, ta mož se drzne zopet dvigniti svojo ljakarsko galjo nad tistimi ljudmi, ki nečejo v njegov koleselj.

Tako prihajamo zopet v dobo lutovskega protekcijonizma. Do danes so se ti močeti dovolj izkazali, kaj premorejo in kaj zamorejo. Trgovci in obrtniki, ki so se nanje ti gospodje že itak »v« obračali, vedo, da pri sedanjem režimu pri gospodih carinikih tudi vsegamogočni dr. Žerjav zaletuje bore malo, in vedo, da pri gospodih carinikih pomaga samo geslo: »vadi pare, bre!«

In proti tej politiki, ki so jo »note« ali nehote upeljali gospodje pri »Jutrovnih«

& Co. nastopamo mi! Mi hočemo enkrat za vselej, da ima trgovec in obrtnik tudi pri dobavi svojega blaga postavljeno zakonito pravico.

Razumljivo je, da stranka, ki že od svojega rojstva sem sploh ni bila nikdar zasidrana v ljudstvu, ampak je samo računala in se podrepniško potegovala za protekcijonizem beograjske porodice — ki drži svojo mogočno roko tudi nad vso od države plačano carniško družbo — da ta struja ve, da mora izigrati vse svoje, pa magari še tako slabe karte. In na vsaki njeni karti je zapisano: teror — nasilje!

To pa je le fingrana moč in le klor te neumen, verjame, da jo še imajo.

Taisto politiko zadržanega nasprotnikovega želodca je vodil »čas blagopokojni« in zadnji čas zopet strahotil g. dr. Ivan Šusteršič. V Šusteršičevi tradiciji imamo na Slovenskem edino eno strujo, to je JDS. Tradicija zadržanega želodca, to je najvišje geslo današnjih slovenskih demokratov.

To smo povedali samo zato, da se ne bo slepomislilo in ne v kalnem ribarilo.

Eno pa je, na kar je dr. Žerjav pozabil. In to je dejstvo, da niso trgovci in obrtniki morda na svetu radi ministrov — da so trgovci in obrtniki volili in da se morajo ministri ravnati po svojih volilcih in da morajo ministri odleteti, kadar jih volilci več ne marajo. To je na primer storil pred kratkim tekom dveh ur, ko je za to zvedel, za spoznanje večji mož, kot dr. Gregor Žerjav — Lloyd George. Da pa te demokratske formule gospod dr. Gregor Žerjav prav nič ne razume, to vedo tudi naši trgovci in obrtniki in do tretjega decembra tega ne bodo pozabili!

Svetopisemski rek pravi: »Kdor hodi z mečem okoli, bo z mečem p'lončan!« Ali po domače:

Politika zadržanega želodca pri nas prav gotovo ne bo uspela. J. J.

P. S. Oprostite, da sem napisal stvar kar na »Jutrovnih« letake. Trenotno nimam drugega papirja pri roki. J. J.

Odstranitev turškega sultana Mehmeda V.

PROTEST SULTANA PROTI VELJAVNOSTI DETRONIZACIJE. PARISKO CASOPISJE ZA ZAŠČITO INOZEMCEV V TURČIJI.

Pariz, 5. novembra. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Carigrada, je sultan Mehmed V. protestiral proti sklepu velike narodne skupščine v Angori, da ga smatra za odstavljenega. Sultan izjavlja v tem protestu, da ne priznava veljavnosti tega sklepa, ker mu manjka zakonite podlage.

Pariz, 5. novembra. (Izv.) Časopise se obširno bavi z detronizacijo sultana Mehmeda V. »Petit Parisien« objavlja daljši članek, v katerem pravi, da sklep velike narodne skupščine v Angori, ki proglašja odstavek sultana, ne bo mogel mnogo uplivati na rešitev vprašanja bližnjega vzhoda, pač pa se utegne položaj poostri, ako bi angorska vlada poslala v Carigrad svoje čete, predno se sklene definitivni mir. Zaradi tega naj bi zavezniške sile vztrajale na sporazumu in naj bi se vmešavale v spor med angorsko vlado in sultanom. »Echo de Paris« meni, naj bi zavezni-

ške velesile določile pravilnik v zaščito inoemcev v Turčiji.

Carigrad, 6. novembra. (Izv.) Spričo novega položaja so zavezniški vrhovni komisariji že včeraj storili potrebne korake, da se ohrani red in mir v mestu. Prebivalstvo je manifestiralo pred stanovanji vrhovnih komisarjev in zahtevalo, naj se sultan odstavi.

Carigrad, 6. novembra. (Izv.) Včeraj je bilo v glavnem mestu in v predkrajih več manifestacij, ki so končale s krvavimi spopadi. Bilo je mnogo mrtvih in ranjenih. Veliki vezir Tefvik paša je izjavil, da je sultan zelo potrpečljiv, vendar pa ne namerava odstopiti, ampak se hoče pred vsem narodom opravičiti in braniti.

Carigrad, 6. novembra. (Izv.) Iz Angore prihajajo vesti, po katerih namerava velika narodna skupščina postaviti sultana in ministre carigradske vlade pred sodišče.

Vzpostavitev enotne Turčije.

Pariz, 6. novembra. (Izv.) Angorska vlada je sporočila ministrom carigradske vlade, da bo postopala proti njim, ako takoj ne odstopijo, kot proti veleizdajalcem. Zaradi tega je vlada v Carigradu včeraj odstopila. Rifaat paša, ki je kot guverner angorske vlade prevzel oblast v Carigradu, je naznanil zavezniškim vrhovnim komisarijem, da je odšel v vseh vprašanjih v Turčiji pristojna edinole angorska vlada.

Pariz, 6. novembra. (Izv.) »Agence Havas« poroča iz Carigrada, da je vlada odstopila. Angorska vlada je pooblastila Rifaat pašo, naj prevzame v njenem imenu upravo mesta.

Pariz, 6. novembra. (Izv.) Iz Carigrada poročajo, da je angorska vlada sklenila pogodbo z zastopniki Sirije, takozvano arabsko zvezo. Ta pogodba

Carigrad, 6. novembra. (Izv.) Razmere med carigradsko in angorsko vlado ter zavezniški so se zelo poostri. Angorska vlada je poslala zavezniškim

velesilam noto, v kateri zahteva, naj zavezniški takoj odpokličejo svoje čete iz Carigrada. Zavezniški vrhovni komisariji pa so angorski vladi sporočili, da morajo v sedanjih razmerah odkloniti to njeno zahtevo, naj se ukine vojaška zasedba Carigrada.

Pariz, 6. novembra. (Izv.) Iz Angore poročajo, da namerava vlada velike narodne skupščine zahtevati na orientalski konferenci v Lausanni, naj dobi Turčija one meje, kakor jih je imela pred izbruhom vojne.

SPOPADI MED ANGLEŠKIMI PATROLAMI IN MANIFESTANTI V CARIGRADU.

Carigrad, 6. novembra. (Izv.) V soboto so se v Galati spopadle angleške patrole in množice, ki so manifestirale za angorsko vlado. Pri tem spopadu je bil en Anglež in pet Turkov ubitih, večje število oseb pa ranjenih.

Nove podlosti.

Trst, 4. novembra.

Ob nastopu na svoje važno mesto, je ministrski predsednik, minister za notranje in zunanje zadeve, ekselencija Mussolini izjavil, da mora biti sedaj v deželni mir in red in da se mora začeti z resnim delom.

Nekateri lahkoverni naši ljudje so zares mislili, da so Mussolinijeve besede iskrene in težak kamen se jim je odvalil od srca.

Ali prenaplnilo se s svojim lahkovernim sklepom. Pošten človek verjame v pravico, četudi je stokrat prevaran in ukanjen.

Grof Storza, italijanski poslanik v Parizu pa se ni pustil preslepiti od Mussolinijevih besed, zato je podal demisijsko. Isto je storil tudi poslanik v Berlinu. Oba sta izjavila, da ne moreta zaupati Mussoliniju, zato nočeta prevzemati nobene odgovornosti in rajši odstopata od važnega mesta.

Besede, ki jih je izgovoril Mussolini o miru in redu, so bile pač prazne fraze. Izrečene so bile pač samo zaradi lepšega. Da je to resnica, dokazujejo dogodki zadnjih dni.

Odkar so prišli fašisti do vlade, divjajo še huje! Naše ljudstvo ni nikjer varno pred njimi. Kamor pride ta fašistovska drhal, izvaja nad našim ljudstvom nasilje v najrazličnejših in podlih oblikah.

Da ne poredi kdo, da so tudi moje besede prazne čenče, hočem navesti samo nekaj slučajev iz zadnjih dni:

V sredo popoldne je prihrumelo na kamionih v Trebče pri Trstu kakih 200 fašistov. Vso pot med vožnjo so streljali z revolverji in puškami na desno in levo. Med potjo so tudi ustavljali potnike, jih preiskovali in pretepali. V Trebčah so ndirali v hiše, preiskovali so ljudi, ki so morali držati roke kvišku, prebrskali so vse sobe in iskali orožja, ki ga seveda niso našli nikjer.

Ko so preiskali vso vas in mnoge pretepli, so odšli v društveno gostilno, ki jo vodi g. Kralj ter prisilili krčmarico, da jim kuha in peče. Gosposojina je morala poklati vso perotino in jim jo pripraviti za večerjo. Obljubili so, da plačajo 50 st. za osebo, pozneje so zvišali na 80 st. Zrlj so in pili, da jim je vsega ostalo. Okrog dveh po nočnici je prenehala pojedina in so odšli, ne da bi plačali niti stotinke. V vasi je ostal samo oddelek za stražo.

Isto so naredili v društveni gostilni »Adran« pri Sv. Jakobu v Trstu.

Isti dan so prihrumeli tudi v Sveti Križ in prisilili vaškega duhovnika, da je popil steklenico ricinovega olja.

V soboto je prihrumela skupina fašistovskih banditov v Bukovico ter izsilila od tamkajšnjega opekarnarja Pahorja 12.000 lir ter vse dragocenosti. Poslanec Šček in dr. Besednjak sta vsled tega dogodka protestirala pri fašistovskem voditelju Heilandu v Gorici, a reklo se jima je, da tega niso storili fašisti, ampak navadni banditje.

V četrtek so nekemu slovenskemu železničarju v Barkovljah vili s silo steklenico olja v usta. Moral je popiti in si je rešil življenje s tem, da je kasneje olje umetno izbljuval.

Isti dan (2. nov.) so fašisti razpustili občinski svet v Lokvi pri Divači ter imenovali nekega Muho za izrednega komisarja. Fašisti so nato udrli v hiše, pretepli in preiskovali ljudi. Domačina Placerja so pretepli in ga prisilili z samokresi, da je popil steklenico ricinovega olja. Isto infamno, podlo početje z oljem so izvedli tudi nad mnogimi drugimi vaščani.

Da to podlost, nizkotnost italijanske duše vsaj nekoliko opraviči, piše današnji »Il Piccolo della Sera«, da so izvajali fašisti v Lokvi lekcije, ker so našli pri Placerju 20 samokresov in več eksplozivnih snovi. Ta trditve je seveda enostavna laž.

V Postojni so tudi razpustili občinski svet.

Včeraj so pridrvili fašisti v Sežano ter uničili sežansko čitalnico. Mnogim osebam so prisilili piti olje ter jih pretepli.

Enaka podla dejanja so izvrševali tudi drugod — kdo bi našteval in naštel vse slučaje!

Namesto miru in reda se uvaža pod fašistovsko vlado prava španska inkvizicija. Tako delajo z našim narodom, tako ga ponižujejo. Ali niso ta početja lepo zrcalo nizkotne italijanske duše?

Ali resnično ni pomoči za našo urodo? Ali je narod v Jugoslaviji brez srca? Ali je v Jugoslaviji res vse otopelo? Kje sta mestni sveti, politiki, državni — ali ste brez glasu? Ali se ne da vsaj protestirati, krikniti, da bo vedela vsaj tujina o bestialnosti, ki se izvaja nad nami? Ali se res ni mogoče pritožiti pri Zvezi narodov, pri ljudski svetovni slovesi, ki imajo srce in vplivno besedo...? Nobene pomoči?

Mi in Grška.

V balkanski vojni je bila Grška članica »Balkanske zveze« ter se je borila ramo ob ramo s svojimi bolgarskimi, črnogorskimi in srbskimi zavezniki proti Turčiji. Na srbski strani je stala tudi v drugi balkanski vojni ter iztrgala ob tej priliki Bolgarom lep kos Trakije in Makedonije.

Po drugi balkanski vojni sta sklenili Srbija in Grška še tesnejšo politično in vojaško zvezo in ob tej priliki se je Grška obvezala prihiti z vsemi silami na pomoč svojim srbskim zaveznikom, če bi bili ti napadeni od kogarkoli.

To se je dogodilo kmalu, kajti že nekako leto dni po sklenitvi te pogodbe je navalila na Srbijo avstro-ogrsko monarhija ter začela s tem svetovno vojno. Srbija je prišla v največji položaj in v dnevih, ko bi morala stati Grška z vso svojo oboroženo močjo za

svojimi srbskimi zavezniki, je ostala lepo v zapečku ter kokeritala z Viljemom. Venizelos je sicer »simpatiziral« z entento, a vse te simpatije so bile brez vsakega večjega praktičnega učinka — Grška je ostala doma, pustila Srbijo v najstrašnejših trenutkih na cedilu in prelomila točno in jasno zvezno pogodbo.

Te remiscence nam vstajajo danes, ko je prejel že smešno napihnjeni grški imperializem na maloazijskih bojiščih zasluženo lekcijo in ko kritična grški poslanik v Beogradu neprestano na kljuke našega zunanjega ministva ter modoleže za pomoč proti Kemalju in Bolgariji.

Vsa Ninčičeva zunanja politika glede na orijentsko vprašanje je zavita sicer precej v meglo, a vse kaže, da sprejema grške emisarije vendarle s precejšnjo rezervjo, je z ozirom na

Francijo, ki stoji že dolgo v zelo nepetih odnosih z Grško, naš zunanji urad je bil pa doslej še vedno najpoušlnejši sluga pariških mogotcev. Dokler stoji na čelu vlade stari Pašić sicer kake zakulisne igrice in presenečenja nikakor niso izključena, upamo pa, da nas beogradska zunanja politika vsaj toplot ne vara.

Temu rezerviranemu stališču našega zunanjega urada bi mogli za enkrat le pritrjevati, kajti samo po sebi je umevno, da nimajo za nas nobene realne vrednosti zavezniki, ki so izpolnili svoje zvezne pogodbe tako, kakor so jih Grki ob svetovni vojni. V tem pogledu je gotovo boljši odkrit nasprotnik, kot pa nezvest zaveznik, ker v takem slučaju vsaj vemo pri čem da smo.

Sicer bi pa kake trajne zveze z Grško tudi mi ne mogli vzdržati, kajti jasno je, da se južna Srbija in Makedonija ne bodeča mogli nikdar odreči svojim aspiracijam — na Solun, ki pomeni za tamošnje pokrajine isto, kot za nas Trst in Reka, če ne še več, kajti vse te pokrajine nimajo danes sploh nobenega lastnega izhoda na morja. Le čudimo se voditeljem naše zunanje politike, da niso znali izbrabiti že sedanje situacije na Grškem in v orijentu sploh ter si pridobiti čim največjih koncesij v solunskem pristanišču. Dinastični ozirji bi ne mogli in ne smeli igrati dandanes

prav nobene vloge več, kajti interesi narodov in držav stoji višje kot pa rodbinske zveze poedinih dinastij.

Končno seveda tudi ne moremo pozabiti, da ima danes vsa severna Grška precejšnjo — slovansko večino prebivalstva. V balkanski vojni si je zavojevala Grška lepe dele južne Makedonije in Trakije, kjer je prebivalstvo v veliki večini slovansko, nato turško in še nazadnje grško. Samo po sebi je umevno, da je naloga Jugoslavije že v dogledni bodočnosti združiti in politično zediniti prav vse južne Slované v eno velika državo — Jugoslavijo in da ne bo mogla mirno gledati, kako grški šovinizem z nasiljem in terorizmom raznaroduje naš življ, ki je pripadel Grški. V tem pogledu so Grki popolnoma podobni Italijanom.

Če torej stvarno premostimo vse naše odnose z Grško, tedaj vidimo že na prvi pogled, da nimamo nobenega povoda, da bi se navduševali za kake trajnejše in intimnejše zveze, še manj pa seveda, da bi se morda še sami eksponirali za grške interese. Politika lojalnega sosedstva za enkrat popolnoma zadostuje, obenem naj pa Grki vedo, da se mi živo zanimamo za usodo svojih rojakov, ki žive za enkrat še v mejah Grške, kakor tudi to, da je Solun naravno izhodišče Makedonije na morje.

Politične vesti.

Na to odgovorite!

Mesto da »Jutro« venomer govori o dezertirjih in po stari navadi vodi več ali manj samo osební boj, naj se raje bavi s stvarmi, ki so načelne važnosti. Tako na primer »Jutro« še do danes ni izpodbilo opravičene kritike, glede ne-demokratskega volilnega reda. Nov občinski volilni red, ki izključuje čist proporc je delo g. dr. Žerjave. Nov obč. volilni red ne povzroča samo krivično zastopstvo občinstva na mestni upravi, ampak daje tudi možnost Nemcem, da si osvoje Maribor, Celje in Ptuj. S cilinčnim zavijanjem se ne bo odpravilo te neodpustljive pogreške »demokratov« na načelnih demokratizmu, kakor tudi ne krivd, da zgubimo važne slovenske postojanke na ogroženi severni crzavni meji. Italje še do danes ni opravičilo »Jutro« dejstva, da hoče slovenska JDS razkosati Slovenijo in potisniti Ljubljano na stalež provincijalnega mesta. Z razkosanjem Slovenije preneha biti Ljubljana kulturno in gospodarsko središče našega naroda. — Še enkrat: »Jutro« se naj raje peča s temi vprašanji, ki globoko zadevajo interese ljubljanskih občanov in interese slovenskega naroda, in naj opusti prazno besedno umetničenje in vedne čenčarije o dezertirjih demokratske stranke, ker je to interna zadeva razpadajoče JDS, in ljubljanskih volilcev prav nič ne briga.

»Nepoštenji.«

Narodni socialisti so po zatrdilu »Jutra« »nepoštenji« zato, ker ne gredo samostojno v volilni boj. NSS je »nepoštena«, ker noče, da bi bila v Ljubljani politična v ozadje brez možnosti, da se sodelujoč udeležuje občinskega dela. Gospodom okoli »Jutra« smo že ponovno povedali, da nastopa pri volitvah NSS v kompromisu z drugimi političnimi skupinami zato, ker jo v to sila sedanji volilni red, ki pa je delo dr. Žerjave. Jutrovcem seveda nastop NSS ne bi bil tako nepošten, če ne bi nastopala v »Jugoslovanski zajednici«, ki je decimirala zadnje mladodemokratske vrste. Sicer

bi pa bili »Jutrovci« z raznimi zvezami sami radi »nepoštenji«, samo ako bi se hotel sploh kdo z njimi zvezati.

Sporočilo...

V zadnjem »Taboru« sporoča dr. V. Kukover, da z »bilanco demokracije« v samem Mariboru ni zadovoljen. Mi dodajemo temu sporočilu, da je ne samo bilanca zanimiva, temveč tudi odkritosrčnost dr. Kukovca, ki je v prvi vrsti sokriv take »bilance demokracije«. Zato je na mestu, da pri sebi izvaja besede, ki jih v istem »Taboru« navaja na koncu svojega članka: »Kdor ne more, naj ne zakriva luči in naj stopi v ozadje...«

Nepristranska sodba.

Da je sedanja radikalna demokratska koalicija največ krivja na razširjanju gotovih skrajnih antidržavnih pokretov v naši državi, o tem že davno ni dvoma. Nekam zakasnelo prihajajo do istega spoznanja tudi listi in ljudje, kojih nacionalizem, vsaj po besedi, je nesporen. Tako piše »Preporod«, glavno glasilo ju goslovanskih nacionalistov o tem vprašanju nastopno:

Partizanstvo, ki ga izvajata v Južni Srbiji radikalna in demokratska stranka, je glavni vzrok razširjanju antidržavnih elementov v tej pokrajini. »Vsakdo, ki pozna tamšnjo situacijo, mora soglašati v tem, da so: radikalci in demokraci prepustili oblast in silo svojim »zaupnikom« in »zanesljivim« osebam, ki v Južni Srbiji ščitijo in pomagajo izpostavljenim bugarašem, Turkom in Arnavtom...« Če aktivni minister iz radikalne stranke sedi na banketi z zloglasno pristalico bulgarskega komiteja in v bivšim bolgarskim oficirjem, če bivši splošnoznani član bolgarskega komiteja udaja svojo hčer na Bolgarsko in pošilja zastopnikom naših oblasti pozivnice v bolgarskem jeziku (in ta gospod je bil celo demokratski kandidat za predsednika skopljanske občine), če je musliman iz Kosovske Mitrovice, zloglasni srbski krvosov in človek, ki ima celo na duši veliko število nesrečnih Sr-

bov iz Kosovega in iz Metohije, pod zaščito nekih zelo uglednih radikalcev itd. — če se vse to dogaja, potem se prav očitno vidi, kaj so zastupljeni partizani storili v pogledu uporaščanja naše nacionalne stvari v tistem delu naše države, ki se imenuje Južna Srbija.

So še druge pokrajine Jugoslavije, glede katerih bi lahko ponavljali gornje besede!

Obečani uradniški poviški so splavali po vodi.

Sotrudnik beogradskega dnevnika »Vreme« je imel razgovor s finančnim ministrom dr. Kumanudijem, ki mu je glede uradniškega vprašanja izjavil sledeče: »Kar se tiče uradniških doklad in povišanj, neki listi niso objavili mojega točnega mnenja. Predvsem ni bilo besede o absolutni odklonitvi uradniških zahtev. Nasprotno, najprvo se v celi državi izjednačijo uradniške doklade, kar se bo brezdvomno zgodilo v novem proračunu, četudi bo izednačenje doseglo plus 400 milijonov dinarjev. Ni mogoče usvojiti uradniških zahtev glede povišanja dodatkov, dokler se ne izvede zakon o novem obdavčenju, ki se že nahaja v skupščini. Radi tega delamo na to, da se št. dve vprašanji zjedinita. 6. nov. se sestane finanč. odbor, ki bo najprvo opredelil svoje naziranje o uradniškem vprašanju. Po mojem mnenju je glavno, da uspejo v pobijanju draginje, ne pa, da povišujemo uradniške plače, za kar je že Avstrija dala primer. Koraki, ki jih je napravilo ministrstvo za socialno politiko so že uspešni in draginja je začela padati. Žitne cene se popravljajo, sedaj gre za to, da se popravijo tudi cene moke in kruha. Padanju živinskih cen pa bo zanesljivo sledilo padanje cen ostalih proizvodov, kojih raba je splošna. To bi bila najbolj zdrava rešitev uradniškega vprašanja, toda o tem bo podal finančni odbor svoje mnenje na svojem prvem sestanku.«

Gospodarstvo

NOVE DAVČNO - PRAVNE ODREDBE V FINANČNEM ZAKONU ZA L. 1922/23

(Objava trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani.)

Finančni zakon za l. 1922/23 vsebuje poleg proračunskih določb v glavnem določila začasnih zakonov o proračunskih dvanajstinah za l. 1921 in 1922, uvaža pa poleg tega tudi nove davčno-pravne odredbe, ki se tičejo sledečih davkov:

I. Zemljarina.

Enotni državni pribitek, določen v začasnem zakonu z dne 27. junija 1921 na 120 odstotkov je zvišan na 150 odstotkov.

II. Hišna najmarina.

1. 5 odstotna hišna najmarina, ki se je pobirala od poslopij, obdavčenih po zakonu z dne 28. decembra 1911 drž. zakonika št. 242 je ukinjena. 2. Globa, zapretna posestnikom, ki na uradni poziv ne vložijo napovedi o hišni najemnin, se zvišuje od 20 K na izmero do 100 Dinarjev.

III. Dohodnina.

1. Davčni minimum, to je znesek s katerim se prične dolžnost plačevati dohodnino, je tudi za l. 1922 izjemoma določen na 10.000 K. Ta minimum pa ne velja za službene prejemke zasebnih nametščencev, ki se obdačijo po določilih čl. 139. Citacija člena 115 pri čl. 155 št. 3, ki obravnava obdačenje službenih

Venus:

Naprednost in klerikalizem.

Glavno načelo naprednosti je brez-pogojna svoboda znanstvenega raziskovanja. Svoboda znanosti, za katero so se bojevali naplemenitejši duhovi človeštva z obžudovanja vredno vztrajnostjo in požrtvovalnostjo, je toraj izhodišče vse napredne kulture. Torej načelo naprednosti se ima človeštvo zahvaliti za vse velikanske pridobitve sodobne kulture. Rimske cerkev pa že od nekdaj vztraja na stališču, da znanost ne sme biti svobodna, temveč mora biti podvržena cerkvi, ki trdi, da mora biti sveto pismo merilo za vso resnico in zmoto. V sv. pismu je torej po zatrdilu cerkve obsežena vsa resnica.

Tertulian pravi: Knjige Mojzesa v katerih je shranjena vsa vera Judov, torej tudi krščanstva, kakor v zakladnici, je najstarejše pismo sploh. Božanstveni izvor teh knjig izhaja od tod, da vse, kar se dandanes dogaja, najdemo v njih že kot prerokbe. V njih se nahaja vse, kar se je med človeštvom dogodilo. Laktancij in Avgustin sta s svojimi spisi mnogo pripomogla k temu, da je nastalo nasprotje med znanostjo in vero (sv. pismom) nepremostljivo. Ta dva sta postavila sv. pismo v vlogo razsodnika nad človeško znanostjo in kot vladarja nad človeškim razumom.

Naivni svetopisemski nazor o stvarjenju vesoljstva, o obliki zemlje in v

njenem razmerju do drugih nebeskih teles, kakor tudi o postanku življenja in zgodovinskem razvoju človeštva so bili cela stoletja temelj in izhodišče vsega znanstvenega spoznavanja katoliških teologov. Laktancij pravi glede novih nauk o obliki zemlje sledeče: »Mogoče je, da so ljudje dovolj bedasti in da verjamejo da so vrhovi dreves na oni strani zemlje obrnjeni doli in da prebivalci hodijo takorekoč po glavah.« Laktancij je smatral za krivoverstvo nauk, da je zemlja okrogla. Ravno takega mnenja je bil Avgustin, ki pravi: »Nemogoče je, da bi bili na oni strani zemlje prebivalci kajti v sv. pismu ne stoji, da bi se med Adamovi nasledniki nahajala taka drhal.« Kot dokaz zoper nauk, da je zemlja okrogla se je navajalo posebno mesto iz sv. pisma, ki pravi »da na sodni dan ljudje na oni strani zemlje ne bodo videli gospoda, ki bo prihajal v oblakih na zemljo.« In vendar danes vsi vemo, da so ta svetopisemska naziranja o zemlji naivni nesmisli.

Cerkev pa je znala pridobiti za se posvetno moč, s katero je zadržala vsako svobodno raziskovanje v posvetnih stvarih. Filozofične šole, ki so negovale antikno filozofijo, katere osnovni princip je bil svoboda znanstvenega raziskovanja, so bile na pritisk cerkvenih krogov s pomočjo cesarskih ediktov zatvorene in prepovedane. — Posebno kričeč slučaj netolerantnosti tedanjih cerkvenih krogov napram grški filozofiji je umor aleksandrijske filozofije Hipatije.

Svobodno znanstveno raziskovanje je bilo odslej popolnoma onemogočeno. Šele pod vplivom arabske kulture je oživel znova svobodno znanstveno raziskovanje. V tem oziru je imel posebno mohan. arabec Averoes velik vpliv na duhove krščansk. sveta. Pod vplivom njegovih spisov je zastopal Kristof Kolumb nazor, da je zemlja okrogla in da je mogoče priti v vzhodno Indijo, ako se plove v zahodni smeri, in je celo sam hotel podvreči to pot. Ko so cerkveni krogi zaznali za njegovo namero, so bili silno vznemirjeni zaradi tega, in cerkveni zbor v Salamanki je prekel njegove nauke, ker nasprotujejo sv. pismu. Ko je Kristof Kolumb pozneje kljub temu svojo namero izvedel in doprinesel s tem nepobiten dokaz za resničnost svojih nauk, da je zemlja okrogla, ne pa ravna ploskev, kakor trdi to sv. pismo, se je cerkev molče umaknila temu naziranju, ne da bi bila poskušala na kakršenkoli način spraviti v skladnost sv. pisemski nazor z znanstveno dognano resnico. V 16. stoletju je kanonik Kopernik napravil še večjo vrzel v svetovni nazor rimske cerkve s tem, da je učil, da je solnce središče vesoljstva, ne pa zemlja, ki se z drugimi planeti suče okrog solca. Rimska inkvizicija je Kopernikove spise proglašila za krivoverške, ker so v nasprotju s sv. pismom.

Po iznajdbi teleskopa so astronomska raziskovanja Kopernikove nauke potrdila z novimi odkritji. Posebno Galilej je doprinesel nove dokaze za resničnost Kopernikovega solnčnega si-

stema. Cerkev, ki se je čutila ogroženo v svoji učni avtoriteti, je dala postaviti Galileja pred inkvizicijsko sodišče, ki ga je prisililo, da je preklical to, kar danes vsi izobraženci sveta priznavajo kot dognano resnico in kar je smatral sam za resnično, da si je s tem rešil svoje življenje.

Toda kljub vsem nasilnim aktom proti svobodni znanosti se cerkvi ni več posrečilo znova zaslužiti znanosti in teologiji in jo podrediti svoji učni avtoriteti.

Na nekem mestu pravi Pij XI. dobesedno: »Ne pomišljajo se (naprednjaki) z največje nezasarnostjo trditi, da sv. pismo ni le brez koristi za človeški napredek, temveč, da mu celo nasprotuje, in pravijo, da je sv. pismo nepopolno in vsled tega podvrženo stalnemu razvoju, ki gre vsopredno z razvojem človeškega razuma. (Allocutio z dne 9. dec. 1854.) Na nekem drugem mestu pravi zopet isti papež: »Nekateri učeni moške, ki smatrajo vero kot največji dar, ki ga je človek prejel od Boga, kljub temu cenijo človeški razum tako visoko, da v svoji nespametnosti mislijo, da ga je postaviti v isto vrsto z vero.« Vernim katolikom je torej pod smrtnim grehom prepovedano gojiti take misli. Na koncu svojega nagovora papež izrečno naroča svojim škofom, da te navedene zmote odločno pobijajo. Prepoveduje se: teološke discipline enako obravnavati kakor filozofske, zavracati avtoriteto cerkve in reševati s slabim zmotljivim človeškim razumom težavna teološka vprašanja, scimer se

odpira prosta pot nasramotnejšim zmotam. Kot predrzna domišljavost se proglašja namera, hoteti s slabim omejenim razumom pajnasnjevati razodetja skrivnosti. Vsled podedovanega greha je luč razuma tako oslabiljena, da ne zadostuje za spoznavanje resnice.

Glede razmerja med razumom in vero pravi papež Pij IX. (Enciclica z dne 9. nov. 1846.): »Čeravno je vera nad razumom, vendar je nemogoče, da bi kedaj obstojalo resno nasprotje med obema, ker razum in vera izhajata iz enega in istega vira večne in nespremenljive resnice, t. j. od najvišjega, dobrotljivega Boga, in se tako med seboj podpirata, da pravi razum resnico vere razlaga, jo brani in ščiti, vera pa razum oprošča vseh zmot in ga s spoznavanjem božjih stvari čudovito razsvetljuje, krepi in izpopolnjuje. Ti nasprotniki božjega razodetja bi radi načelo človeškega napredka, ki ga z največjo hvalo povzdigujejo, zanesli tudi v katoliško vero in to z božjemu ropu enako predrznostjo, kot da bi vera ne bila božje delo, ampak človeško, ali pa kot da bi bila kaka filozofska izmišljotina, ki se da na človeški način izpopolniti. Od teh pomilovanja vrednih norcev velja reči to, kar je že Tertulian opravičeno očital filozofom istega časa, ki so učili in razločevali stoženo, platonsko in dialektično krščanstvo.«

Zoper svobodo znanosti se izreka papež Pij IX. v svojem nagovoru z dne 9. junija 1862. ko pravi: »Sovražljivi vere se ne sramujejo trditi, da se mora znanost emancipirati (osvoboditi) od

Prejemkov zasebnih nameščenec, je očitno tiskovna pomota, ker se more določiti tega člena uporabljati edino le v zvezi s čl. 139 fin. zakona. Po čl. 139 so oproščene davka tudi draginske doklade zasebnih nameščenec, kolikor ne presegajo pri enakih družinskih razmerah draginskih doklad državnih nameščenec. Splošnega merila se za obdajanje službenih prejemkov zasebnih nameščenec ne more postaviti, ker se ravna odmerja podstava po številu družinskih članov in draginskem razredu, po katerem dobivajo oziroma bi dobivali državni nameščenci v dotičnem kraju draginske doklade. Zaradi točne informacije je dobro obrniti se na pristojno davčno okrajno oblastvo. (Glasarstva, davčna administracija v Ljubljani. Pomen te ugodnosti je velik.

VI. Plačarina.

Plačarina se po čl. 155 str. 3 finančnega zakona za 1922/1923 ukinja. Odprava pomenja bistveno olajšanje davčnega bremena zasebnih nameščenec.

V. Davščina na taničje.

Osebe, nameščene s službeno položbo proti stalni plači kot vodilni direktorji delniških družb in komanditnih delniških družb so bili do konca l. 1921 glede prejemkov, ki so jih dobivali od družbe kot upravnih svetnikov itd., zavezani plačarini. Vsled odprave plačarine določa čl. 154 odst. 3 finančnega zakona, da so ti prejemki zavezani brez oziroma službeno razmerje prejemnikov davščini na taničje.

VI. Invalidski davek.

a) Po čl. 85 finančnega zakona za leto 1920/1921 se invalidski davek ni pobiral od onih hranilnih vlog pri četrtih zavodih, katerih letne obresti niso znašale več nego 20 Din. V finančnem zakonu za l. 1922/1923 (čl. 118 zadnji odstavek) je meja davčne prostosti zvišana na 100 Din. b) Po čl. 117 finančnega zakona je pobiranje invalidskega davka za enkrat omejeno na davčne predpise do konca l. 1922, odnosno za čas do 31. julija 1923.

VII. Davek na poslovni promet.

S čl. 116 finančnega zakona za leto 1922/1923 se popolnoma izpreminja čl. 11 zakona o davku na poslovni promet. Izpremenjeni člen v bistvu le podstruje pravilnik o tem davku, da so upravičeni zahtevati knjigo opravljanega prometa s pristankom davčnega odbora edino le predstojniki davčnih oblasti. Kdor ne ugotovi pozivu predstojnika davčnega ob-

lastva, izgubi pravico pritožbe proti odločbi davčnega odbora, s katero ta sam oceni višino opravljenega prometa. Davčni zavezanci so dolžni hraniti knjigo opravljenega prometa dve leti po izplačilu davka za vsako posamezno dobo, plačilo pa se smatra za pravilno izvršeno, ako se davčnemu zavezancu v enem letu po plačilu ne prijavijo pomisleki glede pravilnosti prijave ali vodstva knjig.

+ Dovolila za izvoz efektivnih frankov se ne bodo več izdajala. Glavni inšpektorat finančnega ministrstva namestila prenehati izdajati dovoljenja za izvoz efektivnih francoskih frankov. Ta zabrana bo trajala dotlej, dokler se ne bo moglo popolnoma zadovoljiti vsega velikega povpraševanja po francoskih frankih na domačem trgu.

+ Ugodnosti pri transportu življenjskih potrebščin za pasivne kraje. Prometni minister je dovolil zahtevane ugodnosti poljedelskemu ministru in ministru za socialno politiko za prevoz živil in živinske hrane. Vsako od teh dveh ministrstev dobi 3000 vagonov.

+ Ustanovitev »Splošne gospodarske zveze v Jugoslaviji« v Osijeku. Na konferenci vseh gospodarskih organizacij mesta Osijek, ki se je vršila 8. okt. t. l., se je sklenilo ustanoviti »Splošno gospodarsko zvezo v Jugoslaviji«. Konferenca je sprejela projekt, ki ga je izdelal zborniški svetnik Hinko Sirovatka. Za izvedbo tega sklepa je bil izvoljen poseben odbor.

+ Zvišanje cen za odkup tobaka. Finančni minister je odobril odločbo uprave državnih monopolov, da se po višajo letošnje predvidene cene za odkup tobaka od producentov. To povečanje se izvrši zaradi tega, ker vsled zelo izpremenjenih gospodarskih razmer v naši državi predvidene cene za odkup tobaka letošnje žetve niso zadostne, da bi zadovoljile interesom producentov. Povišanje cen se bo izvršilo v taki meri, da bo popolnoma zadovoljeno opravičenim zahtevam producentov.

+ Kurjenje železniških vagonov. Prometni ministerstvo je imenovalo komisijo, da pregleda vse potniške vagonne. Vsi vagoni, pri katerih naprava za kurjenje ne učinkuje, bodo odposlani v delavnice, da se jih popravi.

+ Prostovoljna dražba 1 vagona bakrega ovsu 10.000 kg se vrši v sredo 8. 11. t. l. ob 11. uri popoldne na državnem kolodvoru v Ljubljani poleg tovorne blagajne.

okrožnico prisiljeni slovenski javnosti pojasniti dejansko stanje in to 1. da ugotovimo resnico, 2. da odvrnemo vsakršno represalijo na račun bodočih slovenskih abiturientov, ki bi hoteli potovati po naši državi, 3. da se enkrat izrazimo svojo hvalažnost nad odpuščenim sprejemom in brezprimerno gostoljubnostjo srbskega ljudstva. — V Ljubljani, dne 5. nov. 1922. Pooblaščenec zastopniki abiturientov: Jelenc Gojmir, Kermavner Dušan, Krek Julij, Plečko Franc, Sterle Marjan.

+ Pisarna centralnega volilnega odbora »Jugoslovanske zajednice« se nahaja v ljubljanskem »Narodnem domu«, pritičje desno. — Tam dobe zaupniki in zastopniki krajevnih volilnih odborov NSS in dr. Ravniharjeve skupine vsak delavnik od 4. do 7. ure popoldne vse potrebne informacije. Tam je vlagati vse vloge, zadevajoče volilne agitacije. Krajevnim odborom so v pisarni na razpolago volilne tiskovine kakor vabila za shode etc.

+ Preureditev prometa s spalnimi vozovi na progi Beograd — Trst. Ravnateljstvo državnih železnic v Zagrebu nas obvešča, da je s 5. okt. ukinito kretanje spalnih voz Beograd — Trst pri brzovlakih 4-504-13-707 in 708-10-505-373-5. Spalni voz, ki je bil v prometu dosedaj med Beogradom in Zagrebom d. k. pri brzovlakih 6-3, vozi od 1. novembra t. l. do Ljubljane in obratno pri vlakih 6-3732-514-35 in 14-503-3.

+ Smrtna kosa. Na Količevem pri Domžalah je umrl 25 letni posestnik sin g. Jakob Hočvar. Blag mu spomin.

+ Ogenj. Pretečeni četrtak je izbruhnil požar v skednju Ivana Arka v Ribnici na Mlaki. Požar je urno prešel na kozolet, ki je tudi pogorel do tal. V kozolcu se je sušila koruza, ki je isto tako pogorela, tako da ima Arko mnogo škode. Gasilci iz Ribnice, Dolenje vasi in Bukovce so s pridnim gašenjem zabilili, da ni ogenj prešel na sosednja poslopja.

+ Ukradeni kolo. Florijani Narobetu iz Trzina štev. 60, je bilo izpred trgovine Josipa Semca v Domžalah ukradeno 7000 krom vredno moško kolo.

+ Kaj vsi krađe. V noči od 1. na 2. t. m. so neznanji storilci odnesli gostilničarki Katarini Krže na Viču 2 polovici okna v vrednosti 700 kron.

+ Neverjeten tek. V Münchenu je bil pripeljan v bolnico neki mladi kaznjenc, da mu rešijo življenje z operacijo. To pa zdravnikom ni uspelo, ker ni bilo mogoče pomagati samemu mladu, kateri je požrl štiri držaje od žlic. Šest kosov železa in eno noževno špico.

Ljubljana.

+ Udrženje dalmatinskih akademika v Ljubljani, iskrenim pietetom, javlja svojim članovima i prijateljima, da je jutros u 5 sati, umro stud. jur. Ante Cvitković. Smrtni ostaci milog pokojnika bit će prenešeni iz »Deželne bolnice« (Zaloška cesta) na mesno groblje, sutra 7. nov., tačno u 2 i pol sati. Pozivljemo sve članove i prijatelje, da u što većem broju isprate svoga druga na večno počivalište, izkazavši mu na taj način poslednju pošto. U. D. A.

+ Za žensko. Opozorjamo imeva na tečaj gosp. vseuč. profesorja dr. K. Ozvalda »O telesnem in duševnem razvoju male dece« ter na tečaj gosp. dr. Ambrožiča »O negi dojenčka in male dece«. Tečaj gosp. dr. Ozvalda se prične v sredo 8. t. m. ob pol 6. uri zvečer v fizikalni dvorani učiteljskega. Tečaj dr. Ambrožiča pa se začne šele 14. t. m. ker je moral predavatelj nepričakovano odpotovati. Priprave sprejema odbor Splošnega ženskega društva še v torek 7. t. m. od 5.—7. ure zvečer v knjižnici, Rimska cesta 9 in pred začetkom predavanja na učiteljskišču.

+ Surovost. Na Miklošičevi cesti je Alojzij L., hlapec pri Alojziju Turku tako surovo z debelim bičevnikom pretepal konja, da je imela uboga žival od udarcev ves križast hrbet. Za to svojo surovost bo neusmiljeni hlapec odgovarjal pred sodiščem.

Maribor.

Srebrno poroko sta praznovala dne 6. t. m. v domačem krogu zavedna primorska rojaka poštni poduradnik v Mariboru g. Josip Paulin in soproga Julijana. Slavljenca kliče: Še na mnoga leta!

+ Petdesetletnica vinarske in sadjarske šole v Mariboru se bo obhajala v nedeljo, dne 19. novembra t. l. v zvezi s slovesno otvoritvijo srednje kmetijske šole v Mariboru. Zeleti je, da se redke slavnosti udeležijo razen zastopnikov oblasti in uradov, kmetijskih šol, kmetijskih korporacij in listov, narodnih poslancev itd. tudi kmetovalci, bivši učenci odnosno absolventi te najstarejše jugoslovanske kmetijske šole in kmetijski strokovnjaki sploh. Ker iz umljivih razlogov ne bo mogoče vabiti vsakega posameznika, naprošajo tem potom vsi prijatelji šole, zlasti absolventi mariborske šole in kmetijski strokovnjaki, da blagovolijo ravnateljstvu vinarski in sadjarske šole v Mariboru sporočiti svojo vdeležbo prilično petdesetletnice tega zavoda najpozneje do 12. novembra. Podrobnosti se še objavijo.

+ Začetek pouka na drž. srednji kmetijski šoli v Mariboru. Vsi učenci, ki so vložili prošnje za sprejem v srednjo kmetijsko šolo v Mariboru, naj se zglasijo zanesljivo v petek, dne 17. novembra 1922 ob 11. uri popoldne pri direktorju (na vinarski šoli), kjer se jim sporoči, kdaj imajo polagati sprejemni izpiti prosliti, ki so absolvirali samo kako nižjo kmetijsko šolo. Pri tej priliki se jim dajo tudi pojasnila in naslovi za stanovanja in hrano v mestu. Sprejemni izpiti se vršijo v soboto, dne 18. novembra. Ura se naznani pri zglasitvi. V nedeljo, dne 19. nov. je slovesna otvoritev nove šole in v ponedeljek, dne 20. novembra prične redni pouk.

Celje.

+ Članski sestanek »Bratstva« se vrši v četrtak 9. t. m. v društvenih prostorih. Udeležba dolžnost.

+ Velikanski naliv z hudim viharjem smo imeli v noči od sobote na nedeljo po krajih okrog celja. Savinja in Voglajna ter drugi pritoki so zopet prestopili bregove ter letos že četrtič zalili celjsko okolico. Po noči je voda stala že po dvoriščih nekaterih hiš v okolici. Vsi hribi okrog Celja pa so bili v nedeljo zjutraj pokriti s snegom. V nedeljo je bil zopet lep solnčni dan.

Sokolstvo.

Sokolsko društvo Ljubljana II pozivlja svoje člane, da se udeležijo pogreba br. Ante Cvitkovića, ki bo danes dne 7. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz deželne bolnice. Zbiramo se ob pol 3. uri pred mrtvašnico. Člani, ki imajo kroj, v kroju.

Sokolsko društvo v Viču priredi v nedeljo, 12. t. m., Martinov večer. Na sporedu je burka »Bucek v strahu«, prodajanje Martinove goske, srečolov, šaljiva pošta, ples in ??? Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Gledališče in glasba.

Za I. sinfonični koncert godbenikov za Slovenijo se vrši predprodaja vstopnic v pisarni Glasbene Matice, Gospodsk. ulica 8. Cena vstopnic je: I. vrsta 30 Din, II. vrsta 20 Din, ostali sedeži po 18, 15, 12, 10, 8, 6 Din; stojišča 3 Din, dijaške vstopnice 2 Din. Čisti dobiček koncerta je namenjen za nabavo modernih slovenskih sinfoničnih kompozicij za prihodnje koncerte, katere namerava Zveza v tej koncertni sezoni prirediti. Dolžnost vsakega je resno podpirati to veliko kulturno akcijo, kajti le na ta način bomo prišli do stalnih abonement sinfoničnih koncertov.

+ Pevski zbor »Lisinski« v Ljubljani. V nedeljo dne 12. nov. pride v Ljubljano znameniti, da najboljši hrvatski pevski zbor »Lisinski«, ki je tudi pri nas na najboljšem glasu in dobro poznan iz dveh koncertov, katere je imel v zadnjem času v Ljubljani. Zbor je v vsakem oziru na višku ter z največjo vneto goji moderno jugoslovansko in sploh svetovno glasbo. Naše občinstvo obveščamo o tem koncertu ter ga vabimo, da posesti koncert zagrebških gostov v največjem številu. Natančnejši spored objavimo prihodnje dni; od ponedeljka 6. t. m. dalje pa so vstopnice v predprodaji v pisarni Glasbene Matice.

+ Iz pisarne Sentjakobskega gledališkega odra. — Oni, ki so za sobotno predstavo »Mladost« kupili vstopnice, se naprošajo, da jih do srede 8. t. m. vrnejo pri blagajni kavarnе Zalaznik, kjer bodo dobili povrnjeno vstopnico. Te vstopnice za prihodnjo predstavo »Mladost« ne veljajo, ker tega davčna oblast ne dovoli.

Društvene vesti.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja odbora seja v sredo dne 8. nov. t. l. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije na Sv. Petra cesti štev. 12, pritičje, desno.

Sport in turiztika.

SK Ilirija—SK Primorje 8:1 (2:0). Nedeljska prvenstvena tekma pomeni prvo pego na ugledu slovenskega nogometnega sporta. Igra, ki bi se morala vršiti v okvirju plemenitega, častnega in nepristranskega dvoboja, se je pod pritiskom nezasiščenega vedenja neke klubške klike ter od iste zavedenega sodnika izpremenila v pravi športni škandal. Iz višjih ozirov se vzdržujemo podrobnega poročanja. Vsa čast igri SK Ilirije, toda moštva in klubi žive tudi od discipline in sportne plemenitosti. Vsaj po našem naziranju je to njih duševni smoter. Svojo sodbo mirnim srcem prepuščamo nedeljskemu občinstvu. Tekma se je otvorila v pričakovanju lepega sporta ter je v prvi polovici pokazala nepričakovani napredek SK Primorja. V tem času je igro imelo popolnoma v svojih rokah, Ilirija je dosegla vodilna gola z dvema begoma. V

ostalem sta oba bila šolska primera off-side pravila. Samo izredni neokretnosti pred vrati smemo pripisovati, da Primorje v tem polčasu ni doseglo večkratno vodstvo. Tudi disciplinarnost je bilo na mestu. Toda nemir, ki je začel prihajati iz ene strani igrišča, se je polastil, tudi sodnika, da je kljub vidni najboljši volji zašel v nepravilnosti. Povdarjamo izrecno, da zato ni odgovoren sodnik g. Šuput iz Maribora, kollega objektivnost je izven dvoma. Toda pod pritiskom splošnega hujskanja, so mu valet igre padle iz rok. To se v takih razmerah pripeti najboljšemu sodniku. Vsekakor pa bi bil moral v smislu nogometnih pravil igro prekiniti oz. odgoditi. 1, 2, 5, in 8 gol so bili off-side. Igralcu igralcu SK Primorja, ki je bil v prvi polovici izključen, je proti pravilom dovolil zopetni vstop. Po svoji igri je Primorje zaslužio poraz enega ali dveh golov. Pri Iliriji se je odlikoval topot g. Oman, tudi sicer pravi sportnik, ki je dosegel 6 golov. Na splošno se Primorje lahko zadovolji z igro, ki jo je pokazalo v prvem polčasu, v drugem je omagalo, ker še ni zadostno trenirano, v glavnem pa, ker se je vsled doslej v Ljubljani nedoživljenega nasprotnega harangiranja demoraliziralo. Zadnji trije goli so padli v poslednjih treh minutah. — Žalostno bi bilo za bodočnost slovenskega nogometnega sporta, ako ne bi imeli nade, da bodo krogi, ki so nedeljske dogodke inscenirali ter izrabili osebo enega najboljših slovenskih sodnikov, uvideli svoje nesportno obnašanje in da bomo tudi v Ljubljani dosegli mednarodno višino plemenitega sportnega tekmovanja.

+ Rez Ilirije — rez. Primorja 3:1. Znamna premoči Ilirije, Pri Primorju dober vratar. Sodnik g. Hus je izključil dva igralca SK Primorja, enega že v prvem polčasu.

+ Turistovski klub Skala v Ljubljani. Pogoji za sprejemanje novih članov. — Z ozirom na vedno večje prijave novih članov je odbor na svoji seji dne 25. oktobra sklenil, da se mora v bodoče vsak turist ali smučar, ki reflektira na sprejem v klub osebno prijaviti v klubovi pisarni pri kvalifikacijski komisiji (načelnik dr. Mauri) vsak drugi in četrti ponedeljek v klubovi pisarni (hotel Tivoli) od 20. ure naprej ter je vse denarne prispevke prijavi takoj priložiti.

+ Turistovski klub Skala v Ljubljani. Odsek amaterfotografjev je otvoril nedavno praktični tečaj za svoje člane, ki se vežbajo pod vodstvom prvovrstnega amaterja prof. Janko Ravnika v fotografiranju. Odsek si je nadel nalogo proizvajati gorske slike in diapozitive ter ob koncu tečaja prirediti razstavo gorskih slik.

+ Turistovski klub Skala v Ljubljani. Važen sestanek celokupnega članstva se vrši v petek dne 10. t. m. ob 20. uri v mestni posvetovalnici na magistratu (Mestni trg).

+ Turistovski klub Skala v Ljubljani. V nedeljo, dne 12. t. m. priredita T. K. Skala v Ljubljani in bohinjska podružnica na Jesenicah ob 14. uri v restavraciji »Mesar« zborovanje v svrhu dogovora z prizadetimi činitelji, kako najhitrejši pospešiti tujski promet, zimski sport in alpinizem na Gorenjskem. — Vabijo se vsi zainteresirani na ta sestanek, posebno oni iz radovljanskega in kranjskega okraja.

Milijone

lahko zaslužite v nekaj mesecih z investiranjem 30 000 dinarjev z izkoriščanjem senzacionalne, za vsakogar potrebne iznajdbe. Pravico izrabe je mogoče dobiti za vso Slovenijo. Izvanredna priložnost za naložitev denarja. Vprašanja se prosijo pod »bogastvo« na upravo lista.

BLUZE

spodnja krila, predpasniki, stezniki najceneje pri:

A. SINKOVIC, nasl. K. SOSS, Ljubljana, Mestni trg 19.

E. Adamič:
16 jugoslovanskih narodnih pesmi
II. del (mešani zbori)
je izšel
in se dobiva
v Zvezni knjigarni, Ljubljana
Marijin trg 8.
Cena Din 12.—.

Tajinstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

»Gospod Davis jaz sem prepričan, da je ves dogodek zopet zvito insceniral Jak. Može, ki so osumili ubogega mornarja, so bili gotovo njegovi pomagači. Ko sem prišel ubežnika, sem slišal od Themse porogljiv smeh in nehoti sem se obrnil v ono smer. Vsled megla pa žalibog nisem mogel ničesar videti.«

Davis je žalostno pobešal glavo.

»V zadnji noči so nekateri tudi slišali porogljivo smejanje. Da me tak lopov še zasmehuje, to me spravi v obup.«

Preoblečeni policist pa je imel še nekaj na srcu. Po kratkem premoru je nadaljeval:

»Morda ste opazili, da sem že preje večkrat pazno pogledoval proti bregu? Nekolikokrat sem namreč slišal sumljivo šumenje, kot nekako praskanje in cmakanje. Enkrat se mi je celo zdelo, kot da je nekaj pljusnilo v vodo.«

»Nobenega dvoma ni, da ima tukaj nekje blizu izbornu skrivališče. Toda kako naj ga najdemo? Toda kljub temu bom poskusil še enkrat. Ne bom miroval preje, dokler ne spravim tajinstvenega moža v varen zapor. In našel ga bom. Ali naj se jaz, najslavnejši detektiv londonski, umaknem pred navadnim morilcem, ki si je nataknil krinko tajinstva. Nikdar! Posrečiti se mi mora, da ga primem!

Jak v nevarnosti.

Iste noči, ko je Elen padla v past barona Hardyja, je sedelo v že znani nam krčmi v Pobrežni ulici nekaj mož, ki so popivali in se zabavali. Nahajali so se v isti sobi, kjer sta se sestala oba preoblečena policista z Jakom. Može so bili oblečeni kot delavci in mornarji, toda njihove roke so pričale, da niso nikdar opravljali težjega posla. Vsi so se nahajali v najboljšem razpoloženju in skozi malo okence na steni so prihajale vedno nove čaše duhtečega groga.

»Proketo vam je to bila slika,« je vpil eden, »ko smo se gnali po bregu Themse, za nami pa delavci, ki so hoteli prijeti strašnega Jaka in tako na lahek način zaslužiti tisoč funtov šterlingov.«

»Seveda je bilo nadvse smešno,« je dejal drugi. »In ko je naskočil bežečega reveža še v žensko preoblečeni detektiv s samokresom v roki, se je moral smejeti celo naš gospodar. Jaz sem natančno slišal njegov smeh iz teme.«

»Da, da! Predrzo je bilo naše podjetje, toda nasmejal sem se zato od vsega srca. — Kje pa ostaja John zadnje čase?«

»Imaš prav! Starega hinavca zopet ni tukaj! Menda vendar nas ne bo vse skupaj izdal policiji?«

»Mislim, da se bo premislil, ker Jak v tem oziru ne pozna nobene šale.«

»Naj ga vrag vzame, brigal se bo John za gospodarja, če bomo vsi skupaj enkrat viseli. Jaz temu človeku že dolgo ne zaupam več in naše zadnje skupščine se tudi ni udeležil.«

»Ne, nobene posebne naloge nima!« se je oglašil tretji. »Vem to popolnoma gotovo. Morda bi si John le rad zaslužil tisoč funtov šterlingov nagrade. Lakomen na denar je bil itak vedno.«

»Bog naj mu bo milosten, če nas izda. Potem ne bo več dolgo tlačil trave.«

Nekaj časa so pivci divje preklinjali sem in tja ter grozili izdajstva osumljenemu Johnu z najstrašnejšimi smrtnimi mukami. Naenkrat pa je kakor presekan nastala grobna tišina. Kot da je zrastle iz zemlje, je namreč stopil mednje tajinstveni mož z masko. Njegov pogled je preletel izbrane pomočnike, kateri so se vsi s spoštovanjem dvignili s svojih sedežev.

»Kje je John?« je vprašal brez vsakega uvoda.

»Ni ga bilo,« je odgovorilo nekoliko glasov.

»To je že v tretje, da manjka!« je dejal mož z masko.

»Jutri ga sam obiščem.«

Nato je šel od enega do drugega pomočnika. Vsakemu je tiho zašepetal kako povelje, nakar je dotičnik takoj zapustil sobo. Nazadnje je ostal od vse družbe v sobi samo še eden, katerega je maskiranec z migom roke poklical k sebi.

»Ali ste opazovali hišo v Nelsonovi ulici, Jim?« je vprašal zaveznika.

»Da, gospodar. Clifford je bil včeraj zopet pri vdovi Jenkins, ali bolje rečeno pri njeni hčerki. Ko je zapuščal hišo, je kazal zelo zadovoljen obraz.«

»Ah, potem je čas, da posredujem,« je dejal maskiranec. »Hotel sem itak že danes obiskati siromake, toda drugi nujni posli so me zadržali.«

Jim se je naenkrat obrnil proti vratom.

»Nekdó tika, gospodar,« je tiho dejal. To je naše znamenje.«

Ze se je sklonil k skritemu zvodu, s katerim se je odpirala zavora vrat, toda maskiranec ga je z lahnim migljajem ustavil.

»Stoj Jim!« je zašepetal. »Trkanje je zvenelo tako čudno. Prepričajmo se najprej, pri čem da smo.«

Ze je odmaknil majhno deščico na vratih in pogledal venkaj v medlo razsvetljeno vežo skozi komaj nekaj milimetrov široko luknjico, ki se je proti zunanji strani še zoževala, tako da jo od zunaj v poltemi, ki je vladala v veži, nikakor ni bilo mogoče opaziti. Naenkrat je planil nazaj.

»Policisti!« je zašepetal Jimu na uho.

Ta je prebledel.

»Potem smo zgubljeni, gospodar!«

Porogljiv in obenem togoten smehljaj je preletel kot senca maskiranec obraz.

»Zgubljeni?! — Jim, ali sem mar že uklenjen? — Tiho, nobenega glasu! Postavite se tukaj ob vrata!«

Jim je ubogal, medtem ko je mož z masko brez vsakega šuma ugasnil svetiljko. V sobi, ki je bila brez oken, je sedaj zavladala popolna tema. Bilo je pa tudi že zadnji čas, ker trkanje se je ravnokar ponovilo. — Maskiranec je stopil sedaj tik k svojemu pomagaču.

»Tako, toda sedaj se ne ganite!« je tiho šepetal Jimu.

»Odprli bom vrata in policisti bodo slepo planili v sobo.«

»In nas prijeti,« je dodal Jim, ki je trepetal kot šiba na vodi.

»Ne, to je izključeno! Odprta vrata nas bodo krila. Ko bodo enkrat policisti v sobi, podereva vse, kar se nama po-
stavi na pot in zbeživa v prvo nadstropje.«

»Sledili nama bodo tjakaj...«

»Mirno — odpiram!«

»Zopet se je začelo trkanje, toda sedaj močnejše, nestrpno. Jak je prestavil izvod.

S treskom so se odprla vrata in več policistov je planilo v sobo.

(Dalje prih.)

PRODAJA:

ENONADSTROPNO HIŠO s trgovskim lokalom, pripravna za vsako obrt po ugodni ceni. Naslov v upravi lista. 778

NOV PISALNI STROJ po ugodni ceni pri Fr. P. Zafec, Ljubljana, Stari trg 9. 780

NOVO POPRAVLJENO HIŠO s cementiranim hlevom in kletjo, ter ca 10.000 m² zemljišča. Istotam tudi umetniško poljštvu, mojstrsko delo okrašeno z marmorjem. Naslov v upravi lista. 781

SLUŽBE:

TRGOVSKI POMOČNIK se sprejme takoj v trgovino z mešanin blagom in učenec dobrih, poštenih starih. Ponudbe na naslov: Prunjo Corne, Zidani most. 773

GOSPODIČNA iz ugledne rodbine želi mesta prodajalke ali blagajničarke. Ima več let pisarniške prakse. Ponudbe prosi pod »Marjilva in zanesljivo« na upravo lista. 756

VAJENKA za damski salon se sprejme. Naslov v upravi lista. 766

KROJAŠKI POMOČNIK se sprejme. Ivan Grošelj, Selo št. 38. 769

KNJIGOVODJA - BILANČNIK, dosedaj uslužben le

v velikih industrijskih podjetjih išče službe. Cenjene ponudbe pod »Samostojna moč« na upravo lista. 771

RAZNO:

GOSTIČNA na prometnem kraju, najraje industrijskem, blizu železniške postaje s primernim inventarjem iščem v najem za daljšo dobo. Ponudbe na upravo lista pod »Obrt«. 776

TRGOVINA IN PEKARIJA, zelo dobrodoča, na prometnem kraju, zraven farne

cerkve se oida. Ponudbe pod »Zelo ugodno« na upravo lista. Za odgovor znamko! 758

APNO, priznana la, kamniško, živo, neugašeno, več vagonov za takojšnjo dobavo po zmernih cenah nudi I. Humac in Co., Kamnik, poštni predal 7. 762

SOBO proti primerni nagradi išče veleindustrijski uradnik. — Cenjene ponudbe pod »Samec«, na upravo lista. 770

DRVA oddaja vsako množino. Rezanj drv z motornim obratom. Ludvik Ileršič, na Friškovicu za prej. belg. vojašnico 671

KATERA družina brez otrok bi vzela 16 mesecev staro punčko za svojo ali na hranjo proti malemu plačilu. Ponudbe prosi pod »Ubo-ga vdova« na podružnico »Jugoslavije«, Maribor. 767

MORSKO TRAVO nudí vsako množino Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica 12. 711

IŠČE se meblavana soba za takoj. Ponudbe pod »Soha« na upravo lista. 782

Suhe gobe in kumno kupuje
Sever & Co., Ljubljana
Wolfova ulica 12.

Gradbene podjetje
Ing. Dukic & drug
Ljubljana, Bohorčeva ul. 28
se priporoča za vse v to stroko spadajoča dela.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog oziroma oče, brat, zet, svak in stric gospod

Anton Luckmann

uradnik Kranjske industrijske družbe

po kratki mučni bolezni previden s tolažili sv. vere danes ob 1/2. zjutraj v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnega se vrši v sredo ob 3. popoldne iz hiše žalosti na Jesenicah.

Priporočamo ga v blag spomin.

Jesenice dne 6. novembra 1922.

Pavla Luckmann, soproga

Karel, Wolk, Gerhart, Pavel, sinovi

Eva, hčerka

Melanie Luckmann, mati

Marija Mühleisen, sinaha

Karel, Pavel, Henrik, Lambert, Herbert Luckmann, bratje.

Svakinje, nečakinje in nečaki.

Inserati v 'Jugoslaviji' imajo uspeh.

Divjačina,

jelene, srne, zajce, jerebice, fazane, divje koze, kljunače itd. kupuje vsako množino in plača po najboljših cenah

E. Vajda, izvoz divjačine in perutnine
Čakovec, Medjimurje.

Brzjavlj: VAJDA, ČAKOVAC.

Telefon Interurban št. 59.

Išče se lokal v Ljubljani

primeren za kako trgovino, na razmeroma prometnem kraju. Ponudbe pod »lokal« na upravo lista.

Pozor!

Ne zamudite ugodne prilike, ogledajte si cene! Prodaj po znatno znižanih cenah vseh vrst manufakturno blago, dokler traja zaloga.

Ivan Ros, Ljubljana, VII. Šiška.

Oddaja trgovskih prostorov

Podpisani zavod oddaja v svoji novi hiši poleg hotela Štrukelj v Ljubljani v najem 4 pritlične trgovske prostore s l. majem 1923. Prostori so pripravljeni tudi za pisarne. — Ponudbe je vlagati najkasneje do 15. t. m.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice Ljubljanske.

Na debelo!

Na debelo!

Svet Ike Karbid Gorilci

po originalni tovarniški ceni
priporoča tovarniška zaloga

Maribor **Ivo Andraschitz** Maribor

Na debelo! Na debelo!

Rezanje iz okroglega lesa.

Prva jugoslovanska lesna industrija prevzame rezanje okroglega lesa na svoji parni žagi Zavodna pri Celju.

AUTO

Bencin. — Pneumatika
Olje. — Vsa popravila
Mast. — In vožnje. —
Le prvovrstno blago in delo po solid. cenah nudi

Jugo-Auto d. o. z.
v Ljubljani.

Novosti!

za damske plašče
v velikih izbir. —

A. & E. Skaberné, Ljubljana
Mestni trg 10.

Korespondentinja in saldakontistinja

perfektna v hrvaščini in nemščini, večja nemške stenografije, strojepisja, vodstva blagajne ter vseh kontornih del, resna in marljiva moč išče odgovornega mesta. Prvovrstne reference. Ponudbe na »Poligrafija«, d. d. Zagreb pod šifro »Samostojna, PR-196«.

Priložnost cenega nakupa, zalajmčeno, čisto volnenega ševjota,

pripraven za moške obleke, damske kostume in plašče. — Izvanredna cena meter à K 450.—.

Veletrgovina J. C. Mayer, Ljubljana.

Kislo zelje, najboljši

v sodčkih vsake veličine in pristno

Štajersko čebulo

razpošilja v vsaki množini

Adolf Sellinschegg, tovarna za konzerviranje
zelja in repa, Pluj.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

javila, da bo, počeniš z dnem 1. novembra 1922 obrestovala pri vseh svojih podružnicah v Jugoslaviji stare in nove

vloge na knjižice s čistimi 5% obresti.

Vloge na tekočem računu se bodo obrestovale po dogovoru najugodnejše, posebno pa vezane vloge proti eno-, tri ali šestmesečni odpovedi.